

РЕШЕНИЕ

№ 40997

гр. София, 21.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 81 състав, в
публично заседание на 08.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стоян Тонев

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разгледа дело номер **529** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145, ал. 1, вр. 149, ал. 5, вр. чл. 147, ал. 2 и чл. 16 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по повод протест на Софийска градска прокуратура (СГП) с който се иска обявяване на нищожността на волеизявление на Началник СДВР, отдел „Пътна полиция“ - [населено място] за издаване на Свидетелство за правоправление на МПС №[ЕИК] от 27.12.2024 г. на М. А. И., [дата на раждане] в С., ЕГН [ЕГН] и ЛНЧ [ЕГН],

Протестиращият прокурор твърди, че действието по издаване на български документ-свидетелство за управление на МПС с №[ЕИК] от 27.12.2024 г. стои в пряка каузална връзка с предходно нищожно действие на ответника по оспорването по издаване на друг/ предходен/ такъв документ - МПС с №[ЕИК]/21.05.2024г. И това е така, защото е липсвало основание по смисъла на чл. 162, ал.8, вр. ал.4 от ЗДвП за замяна на представеното от сирийския гражданин М. А. И. чуждестранно СУМПС с българско такова. Обосновава се тежък порок по чл.146 т. 4 от АПК на волеизявлението на Началник СДВР, отдел „Пътна полиция“ - [населено място] по издаване на СУМПС №[ЕИК] от 27.12.2024 г. на М. А. И..

В с.з. СГП, редовно и своевременно призована, не е изпратила представител.

Ответната страна - началник на отдел „Пътна полиция“, СДВР, чрез юрисконсулт изразява становище за основателност на протеста.

Заинтересованото лице - М. А. И., се представлява от адв. Д., която намира протеста за неоснователен.Представя писмени бележки.Посочва, че процесното свидетелство за правоправление на МПС №[ЕИК] от 27.12.2024 г. е издадено при различен фактически състав - подадено заявление по чл.160, ал.1 ЗДвП и чл.16 от Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за издаване

на дубликат.Положени по делото „справки“/ непосочени/ сочели, че И. на 25.10.2024г. издържал „успешно държавен изпит“ за придобиване на категория „А“.Експертната справка нямала обвързваща доказателствена сила.Заключението по назначената от съда СТЕ страдало от тежки пороци.Прави се искане протестът да бъде оставен без разглеждане или алтернативно да бъде отхвърлен като неоснователен.

Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

М. И. А. (М. I. А.), [дата на раждане] в Сирийска арабска република с ЛНЧ [ЕГН] и ЕГН [ЕГН], е подал на 26.04.2024 г. заявление вх. № 14588 за преиздаване на чуждестранно свидетелство за управление на МПС и издаване на еквивалентно такова. Към заявлението били приложени: декларация, в която е посочено, че е установил обичайното си пребиваване в Република Б. и не притежава СУМПС издадено от държава-членка на ЕС; удостоверение за здравословно състояние, заявление-декларация, че притежава СУМПС издадено от Република И., вносна бележка – платежно нареждане за наличен паричен превод за издаване на документа. Представено било и СУМПС, образец Република И. с № D34778215 с дата на издаване 04.05.2023 г., валиден до 03.05.2033 г.

С оглед подаденото заявление и представените документи е било издадено от СДВР, българско СУМПС №[ЕИК] от 21.05.2024 г. категории АМ, В1,В, като същото било връчено на М. И. А. на 23.05.2024 г.

В постъпили материали в отдел „Икономически“ при СГП по образувано досъдебно производство № 158/2024 г. по описа на Главна дирекция национална полиция (ГДНП), пр.пр. № 16805/2024 г. по описа на СГП се съдържали данни, че на 101 чужди граждани, между които и на М. И. А. са издадени СУМПС с невярно съдържание. На 27.06.2024 г. по досъдебното производство е било извършено технико-документално изследване на документа представен от А. като в Експертна справка № 117/2024 г. на вещо лице, специалист в областта на криминалистиката, в заключението му е констатирано, че представеното за изследване СУМПС с нанесени данни № D34778215 на името на М. I. А. с ЕГН [ЕГН], издадено от Република И., е изцяло неистински документ.

На 23.12.2024г. заинтересованата страна М. И. А., подал на гише в отдел „Пътна полиция“ при СДВР второ заявление с вх. № 48663, с което поискал да му бъде издаден дубликат на българското СУМПС с №[ЕИК] / 21.05.2024г., като решил и заявил, че го бил изгубил. Към заявлението И. приложил и декларация по чл. 160, ал.1 от Закона за движение по пътищата.В същата записал, че е загубил българското СУМПС в периода между 18 и 22.12.2024г. и не успял да го открие в дома си. С приемане на декларацията по чл. 160, ал.1 от ЗДвП, българския документ - СУМПС с № [ЕИК] / 21.05.2024г. издаден въз основа на неистинското иракско СУМПС, бил обявен за невалиден.

Заявлението на И. от 23.12.2024г. било уважено, респ. началникът на отдел „Пътна полиция“ при СДВР направил чрез действие волеизявление по издаване в полза на заинтересованата страна на ново българско СУМПС с №[ЕИК] / 27.12.2024г. явяващо се дубликат на СУМПС с №[ЕИК] / 21.05.2024г.

Новоиздаденото българско СУМПС с №[ЕИК] от 27.12.2024г. за категории „АМ“, „А1“, „А2“, „А“, „В1“, и „В“ е било връчено лично на заявителя М. И. на 30.12.2024г. от служител М. Б. М..

По делото са приобщени материалите от административната преписка, представените от страните и изисканите от съда, както е допусната и СТЕ по искане на заинтересованата страна.

Заключението по СТЕ е прието без оспорване от страните. Експертът надлежно е изследвал оригинала на чуждестранното СУМПС образец Република И. с № D34778215 с дата на издаване

04.05.2023 г., валиден до 03.05.2033 г., При изследването експертът е установил, че видът на печата на текстовете с данните и снимката на чуждестранното СУМПС с № D34778215 не отговарят на образците- в обекта/ СУМПС с № D34778215/ са на принтер, а в образците са тактилно лазерно гравирани. Видът на печата на фоновата мрежа и микротекстовете не отговарят на образците- в обекта е принтер и размазани текстове, а при образците е офсетов печат и микротекстовете са ясно видими. Оптически вариращият елемент е имитиран при обекта. Вещото лице е категорично, че представеното иракско СУМПС с № D34778215 не е изработено съгласно установените технологии за изготвяне на съответните иракски документи.

Заклучението на вещото лице по съдебно- техническата експертиза е изготвено компетентно, пълно и обосновано, след техническо изследване на оригинала на документа, поради което Съдът го кредитира изцяло и основава изводите си по фактите на същото, като Съдът приема, че чуждестранното СУМПС с № D34778215 е неистински документ.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Д. протест е редовен - в съответствие с изискванията за форма, съдържание и приложения. Същият е допустим. Съгласно чл. 16, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 147, ал. 2 от АПК, прокурорът разполага с изрично нормативно признато правомощие да предприема действия за оспорване на незаконосъобразни административни актове в защита на законността и обществения интерес. Това правомощие на прокурора произтича пряко от закона и от необходимостта да се предотврати легитимирането на неправомерно придобита правоспособност за управление на моторни превозни средства, която представлява правно регламентирана дейност, източник на повишен риск за живота и здравето на гражданите. Волеизявлението на началника на отдел „Пътна полиция“ при СДВР, обективирано в издаването на българско свидетелство за управление на моторно превозно средство (СУМПС) №[ЕИК] от 27.12.2024 г., представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 АПК и подлежи на съдебен контрол. Искането на протестиращият прокурор е такова за прогласяване на нищожност на административния акт. Съгласно чл. 149, ал. 5 АПК, оспорването с искане за обявяване на нищожност не е ограничено със срок и може да бъде предявено без ограничение във времето. Следователно претенцията на заинтересована страна относно допустимостта на протеста е неаргументирана и неоснователна.

Разгледан по същество протестът е основателен, тъй като е налице е особено съществен порок по чл. 146, т. 4 от АПК, засягащ ИАА.

По съществото на спора, с оглед твърденията на страните и предметът на служебна проверка съдът съобрази:

Нищожността е форма на незаконосъобразност на административния акт. В зависимост от степента на порока, допуснат от административния орган, актът се преценява или като нищожен, или като незаконосъобразен и в първия случай се обявява неговата нищожност, а във втория - административният акт се отменя като незаконосъобразен, на някое от основанията, посочени в чл. 146 АПК. Теорията и съдебната практика приемат за нищожни онези актове на администрацията, които поради радикални, основни недостатъци, засягащи компетентността на органа, който ги издава, поради формата, в която се издават или съдържанието, което трябва да имат, се дисквалифицират като административни актове и въобще като юридически актове и се третира от правото като несъществуващи. Те от гледна точка на закона не могат да породят, изменят или погасят каквито и да било правни последици. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен и за да не създава правна привидност, че съществува, при констатиране на основание за нищожност, съдът следва да го отстранява от правния мир чрез прогласяване на неговата нищожност. Преценката за незаконосъобразност в

смисъл на нищожност е конкретна, в зависимост от тежестта на констатирания порок, като изключва случаите, когато определени пороци по дефиниция (както е при липсата на компетентност) водят до нищожност на акта. Административният акт е нищожен поради противоречие с материалния закон тогава, когато разпоредените правни последици са противоположни или съществено различаващи се от предвидените в правната норма така, че се явяват нетърпими от гледна точка на правния ред, когато е изцяло лишен от законово основание, или при пълна липса на предпоставките на материалния закон. Само в описаните случаи порокът материална незаконосъобразност води до нищожност на административния акт, а във всички останали до неговата унищожаемост. „При контрола за законосъобразност се преценява съответствието на административния акт със закона, докато при нищожността - тази преценка се свежда до извеждането на един много тежък порок, тежък до степен да направи невъзможно съществуването на акта като такъв. Порокът е толкова тежък, че приравнява административния акт на „правно нищо“, на несъществуващ факт...“ -Тълкувателно решение № 3 от 16.04.2013 г. по тълкувателно дело № 1/2012 г.,ОСК на ВАС.Към това и при липса на легална дефиниция на понятието нищожност, но при наличие на достатъчно изработени в съдебната практика и административноправната теория ориентири за квалификацията на даден порок на акта като основание за неговата нищожност следва да се отчете и хипотезата при която акта е издаден при изначална и пълна липса на предпоставки за издаването му. Този порок се установява при преглед на фактите по спора.

Съгласно чл. 50, ал. 1 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД) българското свидетелство за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверяващ документ за правоспособност за управление на МПС. То се издава от органите на МВР на лица при условия и по ред, определен с акт на МС - чл. 51, ал. 1 ЗБЛД. Текстът на чл. 159, ал. 1, т. 1 ЗДвП изрично оправомощава министъра на вътрешните работи да определя условията и реда за издаване на СУМПС, което в изпълнение на тази законова делегация е сторено с Наредба № I-157 от 01.10.2002 г. Изискването СУМПС да се издава и подновява от държавата-членка по обичайното пребиваване на лицата е регламентирано в чл. 7, § 1, б. "д" и § 3, б."б" от Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20.12.2006 г. относно свидетелствата за управление на превозни средства (Директива 2006/126/ЕО). Същото е транспонирано в нормата на чл. 151, ал. 5 ЗДвП, според чието предписание СУМПС се издава на лица, които са установили обичайното си пребиваване в Република Б., за което обстоятелство подписват декларация. Съгласно чл.12, ал.1, т.8 от Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. на министъра на вътрешните работи свидетелство за управление на МПС се издава при подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление.Нормата на чл. 17, ал. 1, т. 1 Наредбата предвижда, че признаване и подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС се допуска, ако страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и свидетелството отговаря на приложение № 6 към конвенцията. Съгласно чл. 162 ал.4 ЗДвП чуждестранно национално свидетелство за управление на моторно превозно средство на български гражданин или чужденец, издадено от държава, която не е членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от Конфедерация Ш., се заменя с българско свидетелство за управление без полагане на изпит, ако държавата, в която е издадено, е договаряща страна по Конвенцията за движението по пътищата и свидетелството отговаря на изискванията на приложение № 6 към конвенцията.По силата на ал.5 на чл.162 ЗДвП в случаите, когато чуждестранно национално свидетелство не отговаря на изискванията по ал. 4, българско свидетелство за управление на моторно превозно средство се издава след успешно полагане на

изпит.Посочените законови разпоредби ясно регламентират,че когато е представено СУМПС на чужденец неотговарящо на условията по чл.162 ал.4 ЗДвП,то единственият начин за издаване на СУМПС е след успешно полагане на изпит. Следователно, наличието на валидно СУМПС е основна и задължителна материалноправна предпоставка за преиздаване на СУПМС. Липсата ѝ във всеки един момент прави съществуването на СУМПС юридически неоправдано, а в този смисъл и нетърпимо от действащия правен ред. От събраните по делото доказателства в това число и заключението на назначената съдебно-техническа експертиза /СТЕ/ категорично се установява, че представеното уж иракско СУМПС D34778215 е изцяло неистински документ. Българското СУМПС/ издадения дубликат/ удостоверява придобита правоспособност за управление на МПС /чл. 50, ал. 1 ЗБЛД/ и доколкото се касае за правнорегламентирана дейност за чието упражняване законодателят е поставил редица изисквания към водачите на МПС, издаването на СУМПС, без да са налице условията за това е правно нетърпимо, т.к. дава възможност на лице без надлежно удостоверена правоспособност да упражнява дейност, съставляваща източник на повишена опасност. Същевременно неистинският документ не удостоверява придобита в чужбина правоспособност и изключва възможността за валидно възникване на административното правоотношение по замяна/ преиздаване на българско СУМПС и по издаване на негов дубликат. Съгласно чл. 160 ал.1 от ЗДвП дубликат на свидетелство за управление се издава, когато свидетелството е изгубено, откраднато, повредено или унищожено, което обстоятелство притежателят е декларирал съгласно чл. 8, ал. 2 от Закона за българските лични документи.В чл. 16 ал.1 Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина също е разписано, че дубликат на свидетелството за управление на МПС се издава при:1. повреждане;2. унищожаване;3. изгубване;4. кражба. Неоснователно е възражението на заинтересованата страна в насока, че процесното СУМПС №[ЕИК] от 27.12.2024 г., защото почивало на фактическия състав по чл. 160, ал. 1 ЗДвП /издаване на дубликат/, то волеизявлението не е нищожно. Наличието на валидно СУМПС - валидно чуждестранно такова, е основна и задължителна материалноправна предпоставка за преиздаване на българското СУПМС и на неговия дубликат/ при повреждане, унищожаване, изгубване, кражба/. Съгласно чл.21, ал.3 от АПК, индивидуален административен акт е и волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения, както и отказът да се издаде такъв документ. Административният орган не притежава правно основание да издаде дубликат за несъществуващи в правния мир права. Волеизявлението по издаването на удостоверителен документ / дубликат/, при пълната липса на удостоверяваното право, е акт без предмет и материално основание, което обуславя нищожността му. Заинтересованата страна посочва издържан „успешно държавен изпит“ за категория „А“ в Р.Б.. Придобиването на нова категория се осъществява по отделен ред и се издава СУМПС въз основа на служебно изпратен оригинален протокол за успешно положен изпит, съгласно чл. 14, ал. 2 от Наредба № I-157. Българското СУМПС №[ЕИК] от 27.12.2024 г. е за категории „АМ“, „А1“, „А2“, „А“ „В1“ и „В“. Правоспособността за категория „А“ /мотоциклети/ по чл. 150а, ал. 2, т. 4 ЗДвП не дава право за управление на МПС от категории „В“ и „В1“. В заключение, императивната нормативна постановка и цел на закона - да не бъде издавано СУМПС в хипотеза като процесната налага извод,че процесното волеизявление на началника на отдел „ПП“ при СДВР, обективизирано в действие по издаване на български личен документ - Свидетелство за управление на моторно превозно средство №[ЕИК] от 27.12.2024 г., на името на М. А. И. (М. А. I.), ЕГН [ЕГН] и ЛНЧ [ЕГН], за категории „АМ“, „А1“, „А2“, „А“ „В1“ и „В“ е „правно нищо“ - ТР № 3 от 16.04.2013 г. по ТД № 1/2012 г.,ОСК на ВАС, и не може да поради целените правни последици. Предвид това

оспореният индивидуален административен акт следва да бъде обявен за нищожен.

С оглед изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд София – град, в настоящия състав

Р Е Ш И :

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖЕН индивидуален административен акт – волеизявление на началника на отдел „Пътна полиция“ при Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), обективизирано в действие по издаване на български личен документ – на Свидетелство за управление на моторно превозно средство № [ЕИК] от 27.12.2024 г., на името на М. А. И. (М. А. I.), ЕГН [ЕГН] и ЛНЧ [ЕГН]. Решението да се съобщи на страните с изпращане на препис по реда на чл. 137 АПК.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба, чрез Административен съд – София-град пред Върховния административен съд на Република Б. в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: